

Uvod: ovo je hrvatski prijevod članka o Antonu Kikašu, koji je objavljen 13. lipnja 2020. u kanadskom časopisu *Envision Canada*, s velikim portretom na naslovnici i 4 stranice teksta s 14 fotografija.

ANTON KIKAŠ
PREDSJEDNIK I GLAVNI IZVRŠNI DIREKTOR
ROBMAR DEVELOPMENTS, CROMARK MEDIA I ANTON KIKAS LIMITED
ISTAKNUTI KANAĐANIN I HRVATSKI NACIONALNI JUNAK

Rijetki su ljudi u društvu koje možemo smatrati personifikacijom trijumfa ljudskoga duha. Takav izuzetak je Dr. Anton Kikaš (Hon.), P. Eng., profesionalni inženjer, poduzetnik, humanitarac, pjesnik i tekstopisac, kao i filmski i televizijski producent, koji je učinio značajan doprinos, posebno u Kanadi, ali i Hrvatskoj, njegovoj prvoj domovini. Danas, Kikaš je predsjednik i izvršni direktor raznih tvrtki, uključujući Robmar Developments, Cromark Media i Anton Kikas Limited.

Korijeni Antona Kikaša su iz mjesta Međugorje / Bijakovići u Bosni i Hercegovini. To je mjesto gdje je 1981., šestero djece doživjelo ukazanje Majke Božje (Međugorske Gospe) i od tada je postalo katoličko svetište koje posjećuje više od milijun ljudi godišnje iz cijeloga svijeta. Svjetski poznati tenisači Marin Čilić i Ivan Dodig su iz istog mjesta. Čini se da je upravo odatle Kikaš naslijedio duboki osjećaj odgovornosti, poniznosti i suosjećajnosti prema drugima.

Odrastao je u Bosni u malom rudarskom gradu u obitelji s petero djece. Kikaš je započeo svoj prvi ljetni posao u dobi od 14 godina i nastavio pohađati Geodetsku tehničku školu u Sarajevu. Odmah nakon diplome Geodetskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, otišao je u Kanadu kako bi ostvario svoje životne snove. Za dobivanje profesionalnih licenci, u 3 različite struke, morao je položiti dosta ispita, što je bio veliki izazov, jer po dolasku nije govorio engleski jezik. Kako bi uspio morao je steći izvrsno znanje engleskog jezika u rekordnom vremenu.

GRAĐEVINSKI I GEODETSKI INŽENJER I URBANIST

Kikaš je 1975. osnovao svoju tvrtku za građevinske, geodetske i urbanističke usluge, Anton Kikas Limited. Više od 35 godina je projektirao i razvijao nova naselja, uključujući i osobne projekte razvoja novih naselja. Radio je s nekim od najvećih izvođača i graditelja u pokrajini Ontario, razvijajući poljoprivredna zemljišta u nova naselja. „Anton je nesumnjivo uspješan kanadski poduzetnik, domoljub, humanist i hrvatski nacionalni junak“, kaže profesor Zvonimir Šeparović, bivši ministar vanjskih poslova i ministar pravosuđa Hrvatske.

Svojom tehničkom stručnošću, liderskom vještinom i poslovnim sposobnostima, Anton Kikaš izabran je za člana odbora Građevinskoga inženjerskog programa na *Ryerson University* i Geodetskog programa na *George Brown College* u Kanadi. Zbog osjećaja svoje građanske odgovornosti, bio je uključen u saveznu, provincijalnu i općinsku politiku, kako bi potaknuo pozitivne promjene. Bio je član Olimpijskoga odbora u Torontu, s kojim je na turneji po Europi promovirao kanadski grad za dobivanje Olimpijskih igara, a bio je i u Moskvi kao član kanadske delegacije kod odluke o dodjeli igara, 2001. godine.

NEVJEROJATAN UČINAK, POČASTI I NAGRADE

Filantrop u svom srcu, Kikaš je pomogao prikupiti preko 300.000 dolara za Hrvatski franjevački kulturni i društveni centar u Norvalu, Ontario, te još 300.000 dolara, u jednoj večeri, 1988., za izgradnju hrvatske crkve u Oakville-u, kao i 50.000 dolara za hrvatski studentski centar na *York University* u Torontu. Također je 1989. godine prikupio 250.000 dolara za izgradnju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Bio je domaćin gostovanja Hrvatskoga narodnog kazališta, promovirao je pjesnike iz Hrvatske u Torontu i financirao publikacije mnogih knjiga. Teško je i navesti sve njegove brojne osobne donacije, pomoć za transformacijske inicijative i druge doprinose i aktivnosti.

The Ethnic Press i Vijeće za medije Kanade, proglasilo je 1992. godine Antona Kikaša, Čovjekom godine. Dobitnik je Dijamantne jubilarne medalje Kraljice Elizabeth II i konfederalne komemorativne medalje Generalnoga guvernera Kanade za njegov doprinos Kanadi i zajednici. Godine 2018. dobio je prestižnu Nagradu za ostavštinu od Transformation Institute za liderstvo i inovacije u Torontu i ujedno je imenovan u Savjetodavno vijeće Instituta. Kikaš je uključen i opisan u knjizi nasljeđa - *150 Izvanrednih Kanađana* za njegova profesionalna dostignuća i životno djelo velikodušnosti.

„Anton je cijenjeni lider globalne reputacije. On je ponos Kanade i Hrvatske“, kaže dr. Tony Ruprecht, bivši ministar za Državljanstvo i Multikulturalizam u Ontario-u. Član je Udruženja pisaca Herceg Bosne, kao i Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Mostar, BiH. Uvaženi je pjesnik i tekstopisac, a njegove pjesme su izvođene na međunarodnoj razini, uključujući i one u koncertnim dvoranama poput Roy Thomson Hall-a u Torontu. Senat Sveučilišta Hercegovina dodijelilo mu je počasni doktorat.

Na međunarodnoj inženjerskoj sceni, istovremeno pružajući usluge razvoja novih naselja u Kanadi, Kikaš je imao projekte u Maroku 1980., Trinidadu 1982. i u Saudijskoj Arabiji 1984. godine. Projektirao je glavnu cestu koja vodi do svete džamije u Meki. Također je od 1982. do 1986. promovirao nogometne utakmice u Torontu i Los Angeles-u. Godine 1984. organizirao je posljednju utakmicu poznatog nogometnog kluba *New York Cosmos* u Los Angeles-u, a na utakmicu je doveo legendarnog brazilskog igrača Pele-a. Godine 1986. večerao je s argentinskom nogometnom superzvijezdom Diegom Maradonom, tijekom UNICEF-ove dobrotvorne svjetske *All-Star* utakmice.

U 1980-ima, Anton Kikaš je postao predsjednikom više udruga, kao što su Društvo hrvatskih privrednika i profesionalaca Kanade i Hrvatsko-kanadske Zaklade, Home Foundation, te nogometnog kluba *Toronto Croatia*. Također je predsjednik Zaklade za hrvatske studije, koja je osnovala Katedru za hrvatski jezik i kulturu na *University of Waterloo* 1989. godine. Organizirao je i prikupio jedan milijun dolara u dvije večeri za Katedru, što je u današnjoj valuti ekvivalent oko 2,5 milijuna dolara. Zaklada također podržava i promovira studijske programe, nakladništvo knjiga i produkciju filmova.

Kikaš je 2013. osnovao Cromark Media Inc. i postao urednikom i producentom hrvatskog tjednog programa *Croatia TV* na OMNI Televiziji, za hrvatsku zajednicu u Kanadi. Producent je mnogih dokumentarnih filmova, uključujući i povijesni film 2019., *Hrvatske Sportske Legende - 120 godina sporta u Hrvatskoj*, koji obuhvaća sve Olimpijske igre i svjetska prvenstva od 1900., kada je prvi Hrvat na drugim Olimpijskim igrama u Parizu osvojio medalju.

U svibnju 1991. osnovao je prvi *Kiwanis Club* u Hrvatskoj, dovodeći tako doprinos poznate globalne humanitarne organizacije iz Amerike u svoju domovinu. Samo tri mjeseca kasnije, njegovo domoljublje postaviti će ga u središte globalne pozornosti.

ISTAKNUTI KANAĐANIN I HRVATSKI NACIONALNI JUNAK

Nesebične aktivnosti Antona Kikaša su beskrajne i apsolutno povijesnih razmjera. Godine 1991. započeo je agresorski rat protiv Hrvatske, od strane jugoslavenske armije i drugih snaga koje su ubijale nevine ljude, uništavale sakralne objekte i činile druga zvjerstava, uključujući i pokušaj otimanja dijela hrvatskoga teritorija, koji joj pripada od stoljeća sedmog! S opravdanim ogorčenjem i financijskim doprinosom hrvatske zajednice Toronta, Anton je krenuo u misiju aranžmana kupnje i dostave oružja svojoj zemlji, kao poklon Ministarstvu unutarnjih poslova i hrvatskoj specijalnoj postrojbi, Zboru narodne garde.

31. kolovoza 1991. dva jugoslavenska borbena zrakoplova MiG 21 presrela su charter zrakoplov Uganda Airlines Boeing 707 s 19 tona oružja, s Antonom Kikašom i šest članova posade u avionu. Profesionalni britanski trgovac oružjem organizirao je cijelokupnu pošiljku. Kikaš je bio zaokupljen dostavom oružja, jer ga je Hrvatska očajnički trebala za obranu od agresije. Nažalost, zrakoplov je bio prisiljen sletjeti u Zagreb, gdje ga je zarobila jugoslavenska armija.

Nakon tri mjeseca zatočeništva u ćeliji vojnoga zatvora, gdje je sa slomljenim rebrima, gležnjem, umalo i umro, Kikaš je pušten na slobodu u razmjeni za vodećeg jugoslavenskog generala, kojega su specijalci Zbora narodne garde uhitili, što najbolje svjedoči o postavljenoj vrijednosti na njegov život. Ovaj nemio incident, zabilježile su ugledne novine, Chicago Tribune, Maclean's Magazine i mnogi drugi međunarodni mediji i tako potvrdili njegovu hrabru i domoljubnu vjerodostojnost kao nacionalnog junaka u Hrvatskoj.

Na tiskovnoj konferenciji po povratku u Kanadu, na pitanje da li bi to ponovo učinio, Kikaš je rekao: „Ako bi bio napad od strane vanjskog agresora, ponovo bih to učinio za Kanadu, kao što sam to učinio za moju domovinu Hrvatsku“. Dobitnik je srebrne plakete Hrvatskoga generalskog zbora, kao i zlatne medalje Karlovačke građanske garde. „Anton je renesansni čovjek. Pun je pozitivnog duha, uzvišenih ideja i uvijek odlučan ispuniti svoje ciljeve. Njegova ljubav prema čovječanstvu je vrhunac njegove iznimne ostavštine“, kazao je biskup Juraj Jezerinac.

Dok se svijet divi utjecaju Dr. Antona Kikaša (Hon.) u kanadskoj i hrvatskoj povijesti, njegova odana i lijepa supruga Marija poznaje ga kao izvanrednog supruga, a njegovi sinovi Robert i Marko vole ga jer je sjajan i brižan otac. Njegovi prijatelji ga poštuju kao uvaženoga gospodina i iskrenog prijatelja, koji uvijek daje, a nikada ništa ne traži za sebe. Čovjek koji teško kaže „ne“ bilo čemu dobrom što može učiniti i koji je uvijek spreman pružiti nadstandardnu pomoć, što objašnjava njegovu posvećenost mentorstvu budućih generacija „reformatora“, koji će nesumnjivo učiniti svijet humanijim, a zauzvrat dalje nastaviti njegovo nasljeđe.